Fredrik Blomfelt ja Alina Ruonala-Lindgren 30.3.2017 26/17/L/A

Eduskunnan tulevaisuusvaliokunta
TuV@eduskunta.fi

Tulevaisuusvaliokunta, asiantuntijakuuleminen, 31.3.2017, VNS 1/2017 vp

Valtioneuvoston selonteko kestävän kehityksen globaalista toimintaohjelmasta Agenda2030:sta Kestävän kehityksen Suomi – pitkäjänteisesti, johdonmukaisesti ja osallistavasti

Pyydettynä lausuntona Valtioneuvoston selonteko kestävän kehityksen globaalista toimintaohjelmasta Agenda 2030:sta Kestävän kehityksen Suomi – pitkäjänteisesti, johdonmukaisesti ja osallistavasti, teemasta: Miten teknologian avulla ratkaistaan kestävän kehityksen ongelmia? Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Metsäteollisuus pitää valtioneuvoston selontekoa hyvänä ja tasapainoisena kokonaisuutena. Metsäbiotalouden mahdollisuudet ja rooli kestävän kehityksen haasteiden ratkaisemisessa ja tavoitteiden toteutumisessa on tunnistettu hyvin selonteon Hiilineutraali ja resurssiviisas Suomi -painopisteessä.

Metsäteollisuudella on ratkaiseva asema esimerkiksi kestävän talouskasvun sekä kestävän teollisuuden ja innovaatioiden edistämisessä, uusiutuvan energian määrän lisäämisessä, ilmastonmuutoksen torjumisessa sekä kiertotalouden ja metsien kestävän käytön toteuttajana.

Esimerkiksi Suomen uusiutuvasta energiasta noin 2/3 on metsäteollisuussidonnaista. Metsäteollisuuden kasvun myötä myös uusiutuvan energian määrä lisääntyy huomattavasti. Tämä lisäys kattaa noin 2/3 koko Suomen uusiutuvan energian lisäystarpeesta. Agenda 2030 -tavoitteiden toteuttamisen näkökulmasta on näin ollen tärkeää, että poliittinen päätöksenteko vahvistaa metsäteollisuuden toimintaedellytyksiä.

Selonteko on pääosin linjassa hallitusohjelman tavoitteiden kanssa kestävien biotalousratkaisujen osalta. Metsäteollisuus pitää tätä perusteltuna ja kannatettavana. Metsäteollisuus pitää hyvänä, että biotalouden ekologisen kestävyyden varmistaminen on nostettu esille selonteossa. Puuhun perustuvan biotalouden kasvaessa on entistä tärkeämpää varmistaa, että kestävyyden eri osa-alueet ovat tasapainossa. Selonteosta käytyyn lähetekeskusteluun viitaten on myös muistettava, että metsiemme kasvu ylittää jatkossakin hakkuiden ja luonnonpoistuman

määrän, joten metsien ja puuston määrä lisääntyy koko ajan. Näin ollen myös metsien hiilivarasto kasvaa jatkuvasti.

Myös metsäteollisuus on sitoutunut metsätalouden ekologisen kestävyyden varmistamiseen. Metsäteollisuuden viime keväänä käynnistämän metsäympäristöohjelman tavoitteena on edelleen parantaa alan toimintaa metsäympäristöasioissa.

Agendan tavoitteiden toteuttamiseen vaikuttavat niin kuluttajien kuin päättäjien valinnat. On hyvä, että kestävien julkisten hankintojen vauhdittaminen on esitetty toimenpiteeksi selonteossa. Kestävät ratkaisut, kuten uusiutuvista materiaaleista valmistettuja tuotteita, esimerkiksi rakentamisessa, olisi otettava entistä vahvemmin mukaan julkisten hankintojen kriteereihin. Uusiutuvista luonnonvaroista valmistetut tuotteet voivat korvata uusiutumattomista luonnonvaroista valmistettuja tuotteita.

Teknologia voi osaltaan auttaa Agenda 2030 tavoitteiden saavuttamisessa

Agenda 2030 tavoitteiden saavuttamisessa teknologia ja teknologian kehittäminen ovat osaltaan avainasemassa. Hiilineutraali ja resurssiviisas Suomi-painopisteessä tuodaan kohdissa 1.3 esille osaltaan kestävien biotalous- ja cleantech-ratkaisujen luominen sekä kohdassa 1.6 korostetaan kestävän kehityksen innovaatioiden tukemista.

Metsäteollisuus on osaltaan keskeisenä toimijana luomassa uutta teknologiaa ja uutta teknologiaa käyttämällä luomassa uusia kestäviä biotalouden ratkaisuja mm. asumiseen, vähentämään ruokahävikkiä tai kehittämällä puusta tehtyjä tekstiilejä. Kiertotalouden mukaisessa hengessä kehitetään uusia prosesseja ja tapoja käyttää hyväksi metsäteollisuuden tuotantoprosessien materiaalivirtoja uusina tuotteina. Digitalisaation tuomat uudet mahdollisuudet ovat tällä hetkellä suuren mielenkiinnon ja kehityksen kohteena esimerkiksi metsätalouden tai asiakaspalvelutoimintojen kehittämisessä.

Suomen innovaatiojärjestelmään ja erityisesti yrityksille suunnattuun soveltavan tutkimuksen rahoitukseen tehtiin hallituskauden alussa suuria leikkauksia. Tähän kuuluu osaltaan myös VTT. Suomen innovaatiojärjestelmä ei kilpailijamaihin verrattuna riittävästi tue yrityslähtöistä uuden teknologian kehittämistä ja uuden teknologian käyttöönoton riskien hallintaa.

Lisäpanostuksia julkiselta taholta tarvitaan Suomessa yrityslähtöiseen tutkimus- ja innovaatiotoimintaan. Suomessa tulisi käynnistää julkisen ja yksityisen sektorin innovaatiokumppanuusmalli (PPP), jossa yritysten, yliopistojen ja tutkimuslaitosten yhteistyönä synnytetään ratkaisuja kestävän kehityksen innovaatioiden synnyttämiseksi ja kaupallistamiseksi.

Samaan aikaan pitää huolehtia kuitenkin siitä, että olemassa oleva toiminta on kannattavaa ja yritysten kustannuksia ei lisätä.

Eri tahojen yhteistyö ja kumppanuudet ovat tärkeitä Agenda 2030 -tavoitteiden saavuttamisessa. Tärkeää on, että selonteon toimenpiteiden lisäksi jokainen taho löytää oman roolinsa toteutuksessa, kun edetään kohti tavoitteita sekä Suomessa että globaalisti. Metsäteollisuudella on pitkät perinteet kestävän kehityksen edistämisessä. Metsäteollisuus jatkaa alan yhteisten ympäristö- ja vastuullisuussitoumusten toteuttamista ja alan kehittämistä kestävällä tavalla.

Metsäteollisuus ry
Fredrik Blomfelt, ympäristöpäällikkö
Alina Ruonala-Lindgren, innovaatioasioiden päällikkö